

De Vlaamse publieke opinie over beleidsthema's en de inschatting daarvan door medeburgers

Het onderzoek waaraan u deelnam, had als doel na te gaan in hoeverre politiek geïnteresseerde burgers een accurate inschatting kunnen maken van de politieke standpunten van hun medeburgers. In totaal namen 150 politiek geïnteresseerden uit het M²P internetpanel, waaronder uzelf, deel aan de survey. De survey kadert binnen een groter project omtrent het inschatten van de publieke opinie.

Van de 150 deelnemers is een ruime meerderheid mannelijk (80%), hooggeschoold (60% heeft een diploma hoger onderwijs), en ouder dan 60 jaar (60%). In wat volgt, zullen we enkele resultaten van het onderzoek op geaggregeerd niveau bespreken.

Methode

Om onze onderzoeksvraag te beantwoorden kregen alle 150 respondenten 21 stellingen over specifieke beleidsthema's voorgelegd. De stellingen omvatten 9 verschillende beleidsthema's: economie, arbeid en sociale zekerheid, burgerrechten en vrijheden, mobiliteit, milieu, immigratie, defensie, justitie en openbaar bestuur. Een representatieve sample van Vlaamse burgers kreeg in een afzonderlijke survey dezelfde stellingen voorgelegd. Zij moesten aangeven in hoeverre ze het eens of oneens waren met een stelling, dan wel of ze onbeslist waren. Deze andere survey vormt onze meting van de reële publieke opinie.

Bij elk van deze stellingen kreeg u de taak om een inschatting te maken van de publieke opinie. Dit laat ons toe om jullie inschatting te vergelijken met de reële publieke opinie. Op die manier krijgen we een idee van hoe moeilijk het is voor geïnteresseerde burgers om een inschatting te maken van de opinies van hun medeburgers. Interessant daarbij is dat we bij het verwerken van de data kunnen nagaan of de accuraatheid van de inschatting verschilt naargelang de stelling, dan wel naargelang de persoon die de inschatting maakt.

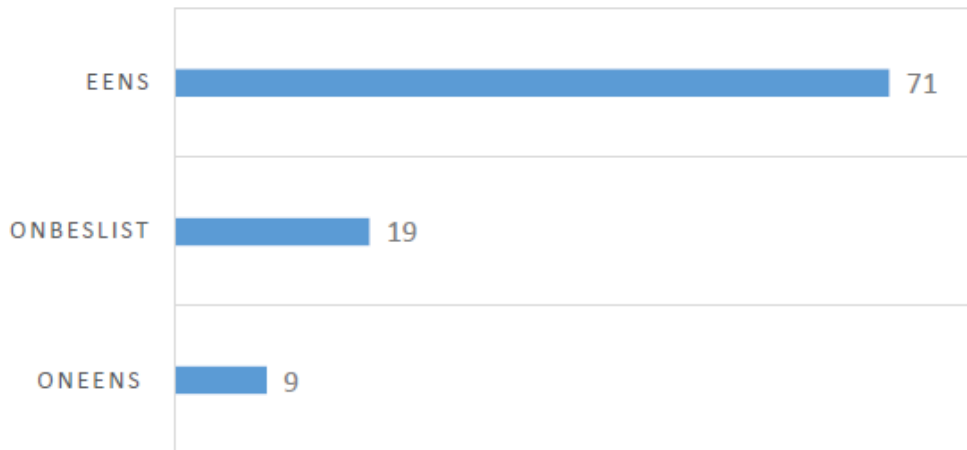
Resultaten

Publieke opinie & inschatting publieke opinie

We hebben hieronder vier stellingen uitgekozen waarvoor we u de resultaten meegeven. Deze stellingen geven goed aan wat we met de resultaten kunnen doen, en in welke mate er verschillen zijn tussen de echte opinies en de inschattingen daarvan. We hebben gekozen voor stellingen die betrekking hebben op uiteenlopende beleidsdomeinen.

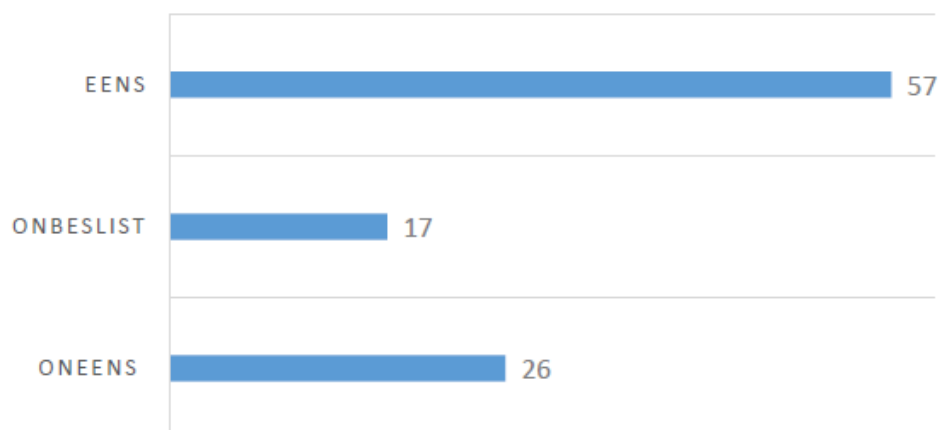
We legden burgers eerst en vooral een stelling voor over *het verplichten van leefloners om gemeenschapswerk te verrichten*. Uit de resultaten (zie onderstaande grafiek) blijkt dat een grote meerderheid van de Vlaamse burgers (71%) het eens is met deze stelling. Een kleine minderheid van 9% is het oneens.

LEEFLOONERS MOETEN VERPLICHT WORDEN GEMEENSCHAPSWERK TE VERRICHTEN

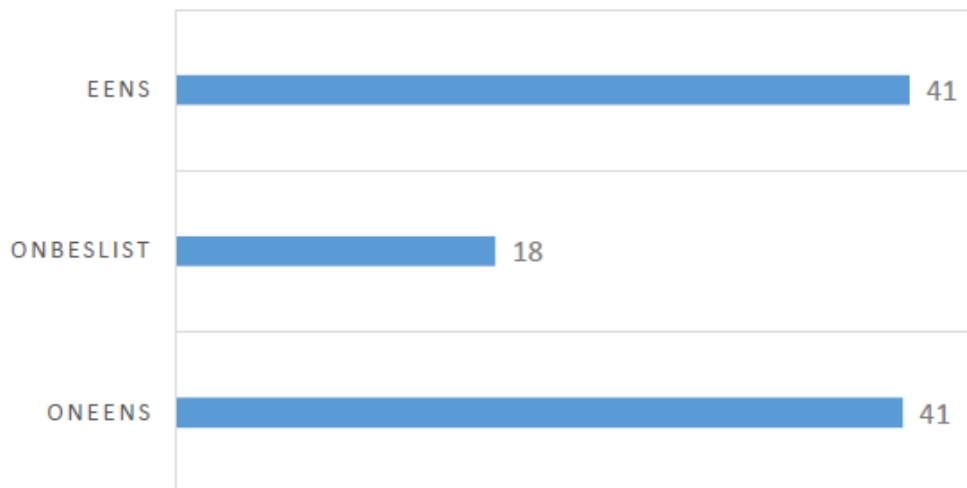
Wanneer we echter naar jullie inschattingen kijken, krijgen we een genuanceerder beeld. Jullie schatten over het algemeen correct in dat een meerderheid van de burgers het eens is met deze stelling (57%), maar overschatten het aantal personen dat het oneens is. In werkelijkheid blijken minder mensen het oneens te zijn met deze stelling (slechts 9% in plaats van de geschatte 26%).

INSCHATTING: LEEFLONERS MOETEN VERPLICHT WORDEN GEMEENSCHAPSWERK TE VERRICHTEN

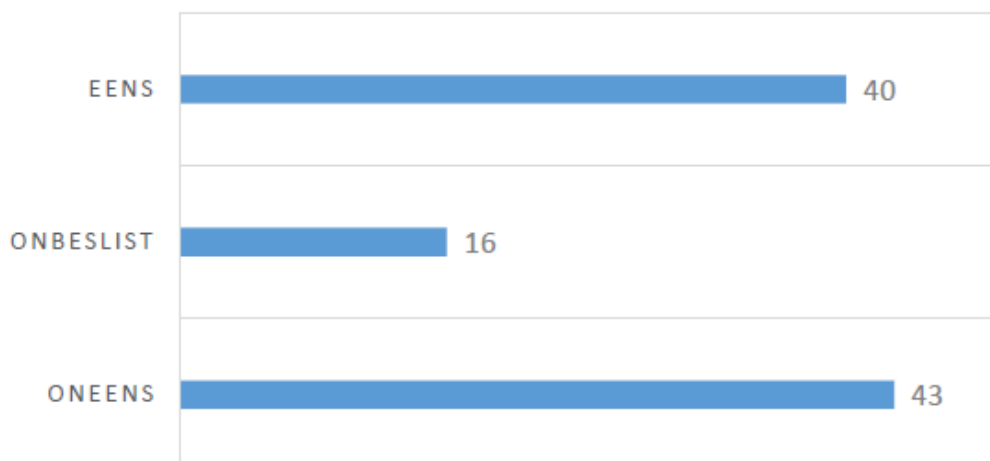
Verder legden we burgers een stelling voor in verband met *het behouden van de stemplicht*. We zien dat het om een duidelijk gepolariseerd thema gaat. Evenveel Vlamingen zijn het eens als oneens met deze stelling (telkens 41%).

DE STEMP LICHT MOET BEHOUDEN BLIJVEN

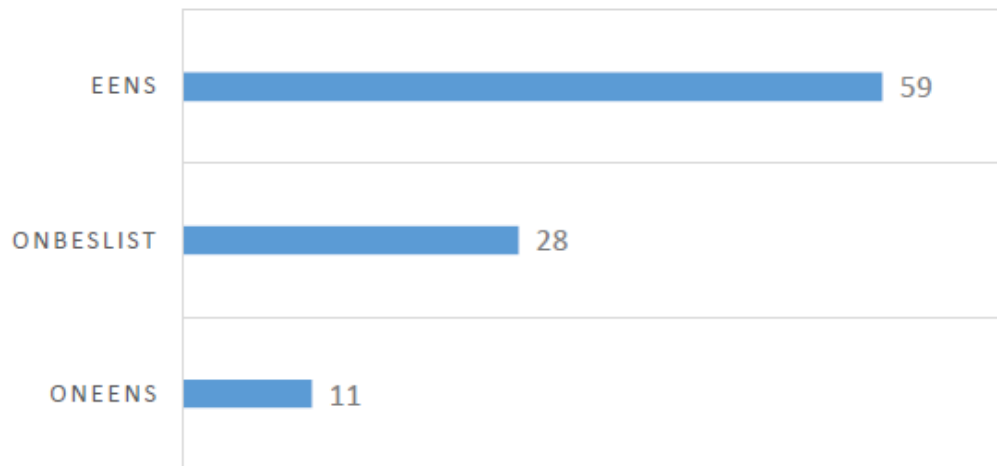
Zoals blijkt uit onderstaande grafiek, is het blijkbaar eenvoudiger om een beeld te vormen van de opinie van burgers met betrekking tot deze stelling over de stemplicht. Jullie schatten het aantal voor en tegenstanders van de stemplicht nagenoeg perfect in.

INSCHATTING: DE STEMP LICHT MOET BEHOUDEN BLIJVEN

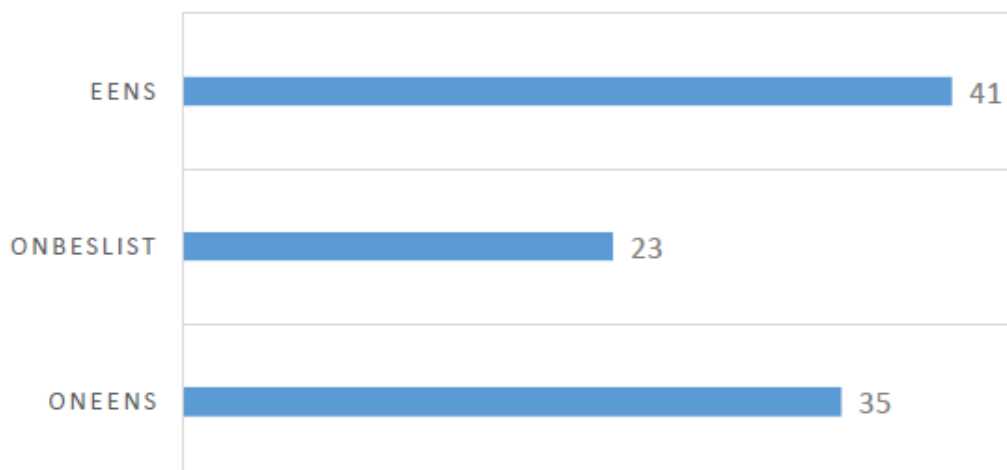
Wanneer we kijken naar *euthanasie voor minderjarigen*, zien we dat een meerderheid van de Vlamingen voor een toelating is. Een grote groep (28%) geeft echter aan geen mening te hebben over deze kwestie.

EUTHANASIE VOOR MINDERJARIGEN MOET TOEGELATEN ZIJN

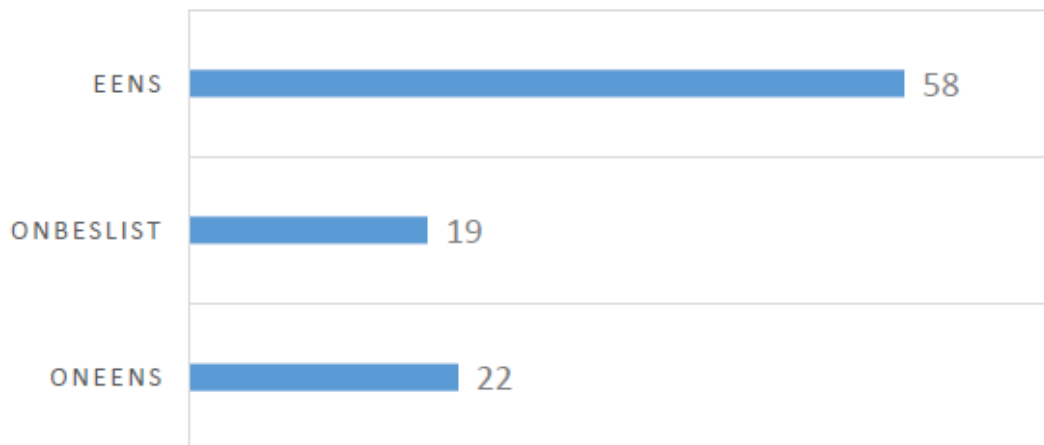
Uit onderstaande grafiek blijkt dat jullie je medeburgers iets conservatiever inschatten dan ze in werkelijkheid zijn. Jullie overschatten het aantal individuen dat tegen een toelating voor euthanasie voor minderjarigen is (11% in plaats van 35%).

INSCHATTING: EUTHANASIE VOOR MINDERJARIGEN MOET TOEGELATEN ZIJN

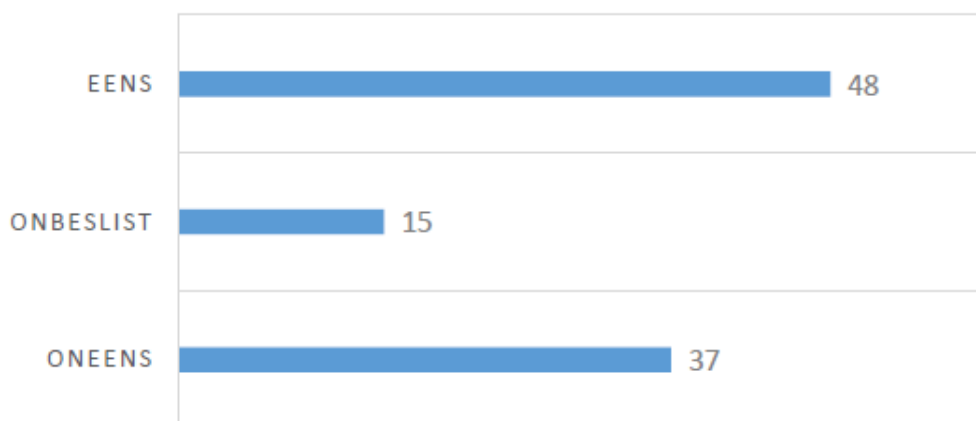
Tot slot hebben we ook de representatieve staal van Vlaamse burgers een vraag voorgelegd over het *betalen van een verkeersbelasting die afhankelijk is van het aantal gereden kilometers*. Wederom blijkt een meerderheid (58%) voorstander van deze maatregel.

**AUTOBESTUURDERS ZOUDEN
VERKEERSBELASTING MOETEN BETALEN VOLGENS
HET AANTAL KILOMETERS DAT ZE RIJDEN**

Net zoals bij de stelling over euthanasie, schatten jullie ook hier de Vlamingen te conservatief in. In werkelijkheid blijken er meer mensen (verschil van 10%) voorstander van rekeningrijden.

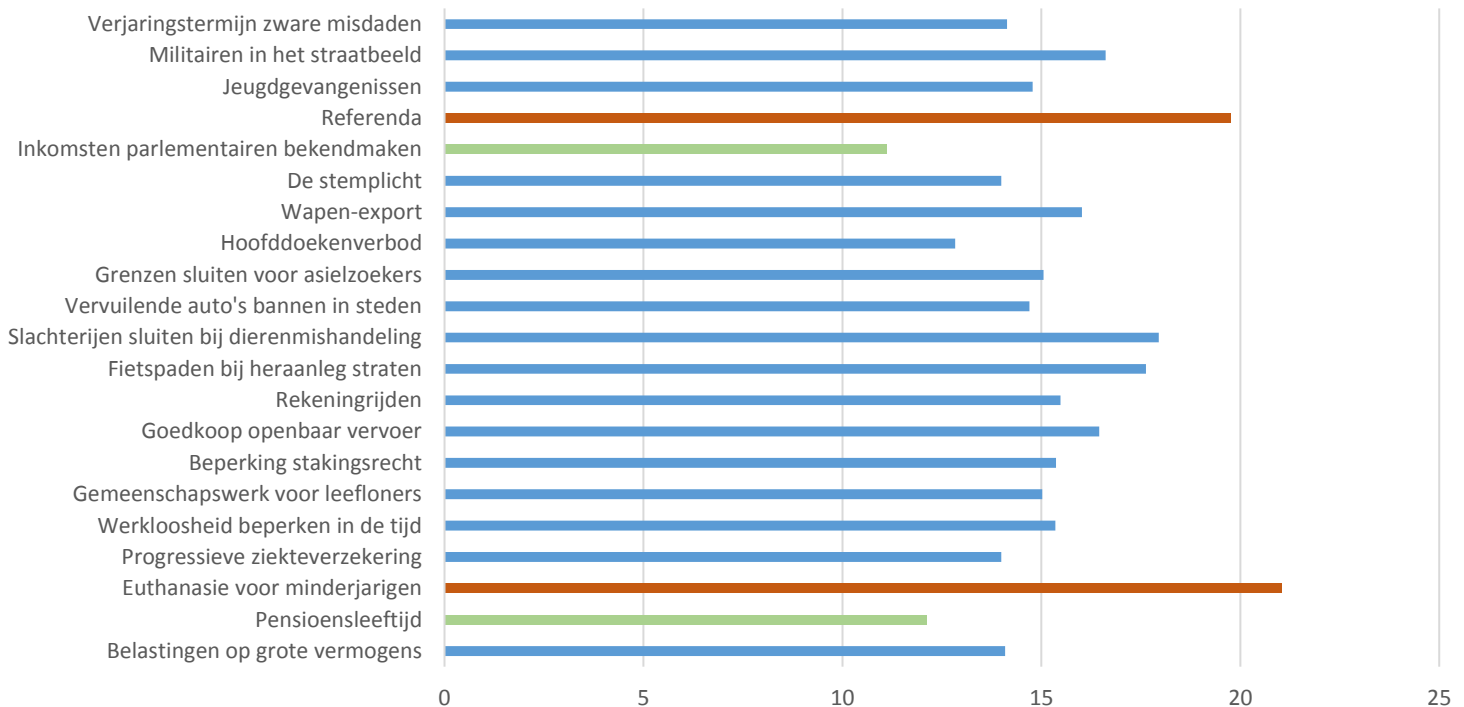
**INSCHATTING: AUTOBESTUURDERS ZOUDEN
VERKEERSBELASTING MOETEN BETALEN VOLGENS
HET AANTAL KILOMETERS DAT ZE RIJDEN**

Accuraatheid inschatting publieke opinie

In hoeverre kunnen burgers een inschatting maken van de opinie van hun medeburgers? Over het algemeen blijkt deze taak niet evident te zijn, wat blijkt uit de analyse van de 4 beleidstellingen hierboven. Gemiddeld gesproken wijkt de reële publieke opinie met 15 procentpunten af van jullie inschatting van de publieke opinie. Naast deze algemene afwijking, is het echter ook interessant om te kijken naar de verschillen in accuraatheid tussen de beleidsthema's.

Inaccuraatheid naar thema

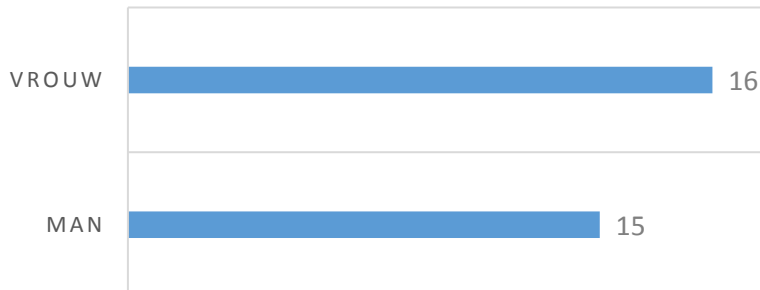

In bovenstaande grafiek wordt aangegeven in hoeverre de inschatting van de publieke opinie door de respondenten van het M²P panel aansluit bij de realiteit zoals gemeten via een representatieve survey met Vlaamse burgers. Om dit resultaat te bekomen hebben we voor elke respondent het verschil berekend tussen hun inschatting van de publieke opinie en de reële publieke opinie. Omdat we in de resultaten niet focussen op individuele respondenten, berekenden we een gemiddelde van al deze verschillen, over alle respondenten heen. Zo krijgen we één score per beleidsthema, die aangeeft in hoeverre de reële publieke opinie afwijkt van de gemiddelde inschatting ervan. Hoe lager dit cijfer, hoe accurater de inschatting.

Wanneer we de resultaten bekijken, valt het op dat de accuraatheid van de inschatting verschilt naargelang het beleidsthema. Met betrekking tot beleidsthema's zoals het *bekendmaken van de inkomsten van alle parlementairen* en het *verhogen van de pensioensleeftijd*, blijkt het eenvoudiger te zijn om de publieke opinie accuraat in te schatten. Een mogelijke verklaring hiervoor is de duidelijkheid van het signaal. Een ruime meerderheid van de burgers (80%) is immers voorstander van het openbaar maken van inkomsten van parlementairen en tegenstander (84%) van het verhogen van de pensioensleeftijd. Het blijkt echter moeilijker om een inschatting van de publieke opinie te maken over zaken zoals *het organiseren van referenda* en *euthanasie voor minderjarigen*. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat deze thema's misschien minder actueel zijn, waardoor men er bijvoorbeeld minder met anderen over praat of er minder mee geconfronteerd wordt in de media.

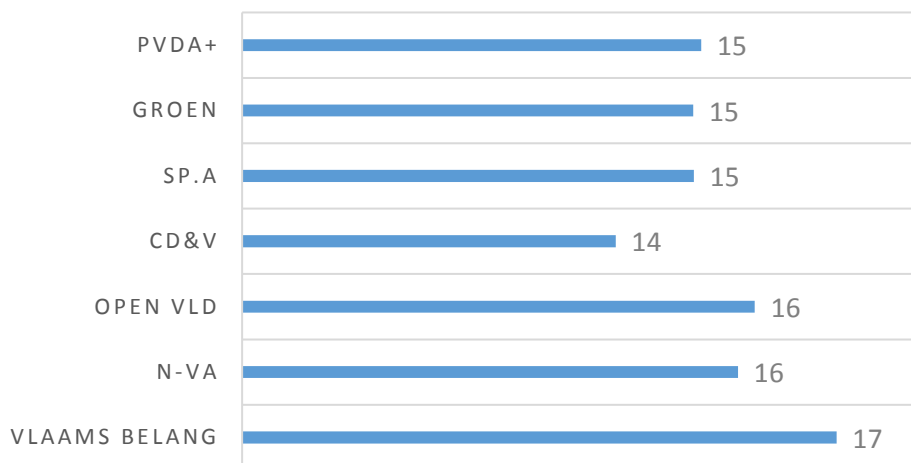
Tot slot kunnen we ook tussen personen vergelijken. De geaggregeerde verschillen blijken echter bijzonder klein. Vrouwen zijn iets inaccurater dan mannen, maar het verschil is nagenoeg verwaarloosbaar.

INACCURAATHEID NAAR GESLACHT

Ook wanneer we inaccuraatheid bekijken naargelang de partij waarvoor de persoon die een inschatting moest maken een voorkeur heeft, zien we geen opvallende verschillen. Personen die een voorkeur uitdragen voor de CD&V blijken het meest accuraat in het inschatten van de publieke opinie, personen met een voorkeur voor het Vlaams Belang scoren iets minder goed. De verschillen zijn echter zeer klein.

INACCURAATHEID NAAR PARTIJVOORKEUR

Uit dit beknopt rapport kunnen we concluderen dat de inschatting van de publieke opinie geen eenvoudige taak is. Bovendien blijkt voornamelijk de moeilijkheid van de stelling een bepalende factor te zijn, eerder dan de karakteristieken van de individuen die de inschatting maken. We gaan met deze bevindingen verder aan de slag.

Nogmaals uitdrukkelijk bedankt voor uw medewerking.